

ROZHOVOR S NEJLEPŠÍ UČITELKOU regionálního kola SPŠCH Pardubice

Jméno:	Mgr. Monika Hrabánková
Základní škola:	ZŠ Pardubice – Polabiny 3, npor. Eliáše 433
Aprobace:	matematika, chemie
Zájmy:	rodina, cestování, turistika, lyžování (běžky i sjezd)

Paní učitelko, letošnímu ročníku soutěže zcela dominovala vaše škola. Kromě soutěže projektů, v níž jste skončili druzí, jste dokázali zvítězit ve všech zbývajících kategoriích: nejlepší škola, učitel i jednotlivec. Čím si to vysvětlujete? Co stojí za tak fantastickými výsledky?

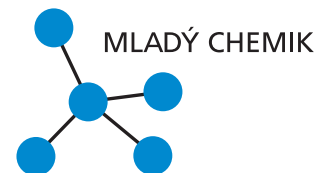
Příprava na soutěž byla časově velmi náročná, ale měla jsem vedle sebe nadané a úžasné děti. Bez jejich snahy, úsilí a svědomité přípravy by nemohly dosáhnout toho, čeho dosáhly. Na projektu jsme pracovali s velkým nasazením. Letošní téma bylo pro žáky zajímavé, zapojili se s nadšením, i když si každý dokáže představit, že nejásali zrovna radostí, když se dozvěděli, že místo odpadlé hodiny budou dělat třeba analýzu DNA. Ale jindy sami přicházeli s nápady a byli velmi aktivní. Tvorbu projektu si užili, něco se naučili a já je mohu jen pochválit, protože odvedli velký kus práce. A za to všechno jsem jim moc přála, aby si došli pro cenu na podium a užili si svoji chvíli slávy. Z dosažených výsledků mám velkou radost a vážím si jich, jen mě trochu mrzí, že právě letos se z důvodu pandemie koronaviru nemohlo uskutečnit slavnostní vyhlášení výsledků a zrušilo se i celostátní finále. Do národního kola by se z naší školy probojovala dvě děvčata...

Ve vaší škole dlouho působil pan učitel Císař, který se mnohokrát stal nejlepším učitelem roku. Rád používal tradiční, ale velmi efektivní metody výuky, takže „polabinská trojka“ se brzy stala v soutěži pojmem. Navazujete nějakým způsobem na jeho práci?

Pan učitel Císař byl bezesporu výborný učitel, který dosáhl mnoha úspěchů. Já osobně jsem se s ním ve škole nesešla, přišla jsem na školu rok po jeho odchodu do důchodu. Učila jsem předtím několik let na „polabinské dvojce“, kde jsem se s dětmi soutěže také účastnila. Vždy jsme měli zastoupení mezi finalisty, podařilo se nám postoupit i do celostátního kola, získali jsme některá ocenění. V loňském roce jsme se umístili na druhém místě v soutěži škol i učitelů a k tomu pomyslnému poslednímu krůčků nám chybělo už jen trochu štěstí. Dalo by se tedy říci, že navazuji především na svoji práci z předešlých let, a letos to opravdu vyšlo.

Jak byste charakterizovala letošní vítězku kategorie jednotlivců Markétu Poláčkovou? Je to talent od boha, poctivá dřička nebo od každého trochu?

Markéta je snaživá, cílevědomá, velmi svědomitá a vždy perfektně připravená. Bohužel není moc průbojná, aby ještě více zúročila všechno, co v ní je. Proto je chvílemi málo čitelná. Takže těžko odpovědět, zda je to doopravdy dar, který není každému dán, nebo jestli se umí tak perfektně připravit. Každopádně je to takové sluníčko, se kterým je radost spolupracovat.

Životní styl současné mladé generace je specifický a velmi odlišný od způsobu života jejich rodičů. Jak se vám daří dnešní žáky, kteří prožijí značnou část dne ve virtuálním světě, pro chemii nadchnout? Prozradíte nám své „know-how“?

Obávám se, že není co prozrazovat. Prostě se jen snažím žákům co nejlépe přiblížit chemii, ukázat jim, že není tak těžká, jak si většina myslí. Pro někoho těžkou zůstane, ale někteří se v ní najdou a pochopí, že chemie je především krásná. Snažím se žákům dopřát, aby si něco sami vyzkoušeli a poznali chemii i z jiné stránky. Využívám nabídky hodin pokusů SPŠCH a FChT Univerzity Pardubice, navštívila jsem s žáky i některé akce, které pořádá fakulta v rámci přiblížení vědy široké veřejnosti. Věřím, že podobné aktivity pomáhají zvyšovat zájem žáků o přírodovědné obory, obzvláště o chemii.

Chemie je vysoce záslužná věda, které vděčíme za řadu věcí každodenní potřeby. Jak podle vás vypadá obraz chemie v očích veřejnosti? Těší se přízni a zájmu, nebo je spíš tak trochu trpěnou vědou, která přináší víc škody než užítku? Napadá vás způsob, jak by chemie mohla svou image zlepšit?

Myslím si, že většina lidí považuje chemii za důležitou součást každodenního života. Na druhou stranu může chemie i škodit, jsou tady určitá rizika spojená s používáním chemických látek. Obecně má chemie pověst obtížného a náročného oboru, což je ve spojení s výše uvedenými riziky důvodem, proč se lidé do chemických provozů a studia chemie moc nehrnou. K lepšímu obrazu našeho oboru v očích veřejnosti by určitě přispělo, kdyby se chemie používala jen tam, kde je to opravdu nutné. Měli bychom se chovat ekologicky, vymyslet a používat suroviny, které tolik nezatežují přírodu, zmodernizovat chemické provozy, vyvíjet technologie nejlépe s nulovým dopadem na okolí a s minimálním rizikem při výrobě. Mnohý personalista se teď jistě pousměje: „Kdyby to bylo tak jednoduché...“ Přesto si myslím, že popularita oboru v poslední době stoupá, takže budme optimisté.

Prozradíte nám, kdy a jak se přihodilo, že chemie se stala vaší studijní i profesní volbou? Byla to cesta jasná a přímočará, nebo jste se k ní dostala spíš oklikou?

Chemie nebyla tak úplně mojí volbou. Původně jsem chtěla studovat matematiku a potřebovala jsem k ní druhý předmět. V té době byly dvojice předmětů pevně dány a musela jsem si vybrat z toho, co na fakultě nabízeli. A tak jsem si jako „nejmenší zlo“ vybrala chemii. Po absolvování pedagogické fakulty jsem se chemii moc nevěnovala, učila jsem hlavně matematiku a různé další předměty. Bylo mi řečeno, že na naší škole chemikáře nepotřebují. Pak se ale situace změnila a od té doby mi chemie zůstala. Čím déle jsem ji učila, tím více si mě získávala. A dnes už ani nevím, jestli jsem víc matikářka nebo chemikářka...

Učitelé hrají zcela zásadní a iniciační roli při vzbuzování zájmu žáků o jednotlivé obory. Jak hodnotíte postavení učitelů v současné společnosti? Připadáte si jako učitelka spojená?

Postavení učitelů ve společnosti je nyní hojně diskutované téma. Když si odmyslíme nízkou společenskou prestiž a dost špatné finanční ohodnocení, tak tuto práci vykonávám ráda. Zvláště pro nadšené a zapálené děti, s kterými je radost pracovat. Každému učiteli dělá radost, když vidí, že žáci jsou pohlceni jeho předmětem, sami přicházejí s konstruktivními nápady a přiznávají, že je práce baví. To je pro mě ta nejlepší odměna, která je teď znásobena tím, že naše práce byla ohodnocena ještě někým jiným.

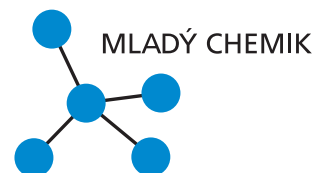
Letoší pandemie koronaviru ze dne na den zcela změnila způsob života celé společnosti. Jak se podle vás s touto neočekávanou situací vyrovnalo školství?

Každý učitel po svém, každý se nějak snaží vyrovnat se situací, do které byl vržen. Určitě to není jednoduché, zvláště když učíte matematiku nebo chemii a potřebujete probrat názvosloví, řešení rovnic atd. To se špatně vysvětluje na dálku. V každém případě se jedná o improvizaci, protože podobné situace jsme historicky nikdy nečelili, takže jsme se na ni nemohli nijak připravit.

Jako nejlepší učitelka chemie jste vyhrála roční kuponové předplatné Východočeského divadla Pardubice, dárkový koš pochutin a řadu dalších cen od partnerů soutěže. Je podle vás důležité při podobných příležitostech odměňovat nejen úspěšné žáky, ale i jejich učitele?

V této soutěži je zvykem poděkovat nejen soutěžícím, ale také vyučujícím. Myslím si, že je to výborný nápad. Každého potěší, když mu někdo za jeho práci poděkuje, když si jeho práce cení. Nejdůležitější je určitě nadání a opravdový zájem žáků, ale někdo za nimi stojí, připravuje je a tato činnost může vzbudit i celoživotní zaujetí. Někteří žáci pak pokračují ve studiu na univerzitě a nakonec se z nich mohou stát třeba i vědeckými pracovníci. A právě učitel byl na začátku, byl to ten, který pomohl odhalit jejich nadání. Proto se domnívám, že učitelé si svoji odměnu zaslouží.

Děkujeme Monice Hrabánkové za rozhovor a přejeme jí mnoho dalších pracovních i osobních úspěchů!

Poděkování partnerům

Soutěž se koná pod záštitou Svazu chemického průmyslu České republiky

Spoluvyhlašovatelem soutěže je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Regionální kolo SPŠCH Pardubice probíhá pod záštitou Ing. Bohumila Bernáška, člena Rady Pardubického kraje zodpovědného za školství

Generálními partnery jsou Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice, Synthesia, a.s., Lučební závody Draslovka a.s. Kolín, Metrohm Česká republika s.r.o., Pardubický kraj, AVX Czech Republic, s.r.o.

Hlavními partnery jsou Odborový svaz ECHO, ČEPRO, a.s., Paramo, a.s.

Středními partnery jsou Cerea, a.s., LONZA BIOTEC s.r.o., Glenmark Pharmaceuticals, s.r.o., Severochema, družstvo pro chemickou výrobu Liberec, SYNTHOS Kralupy, a.s., Alfredo catering

Partnery jsou AVEFLOR, a.s., MERCI, s.r.o., Lach-Ner, s.r.o., GeoEko, s.r.o., SHIMADZU Handelsgesellschaft mbH, VWR, s.r.o., Výzkumný ústav organických syntéz a.s., P-LAB a.s., Ethanol Energy a.s., Cayman Pharma s.r.o., Alchimica s.r.o., Linde Gas a.s., Radka spol. s.r.o. Pardubice, KAVALIERGLASS, a.s., PENTA s.r.o., Eppendorf Czech & Slovakia s.r.o., Merck spol. s r.o., MERKAT spol. s r.o., Explosia a.s., AGROFERT, a.s., ZO OS Echo Synthesia, ABL&E – JASCO, Statutární město Pardubice, Východočeské divadlo Pardubice, iQLANDIA, o.p.s.

Marketingovým partnerem je Czech marketing s.r.o.

Mediálními partnery jsou CHEMAGAZÍN, s.r.o., Deník, Český rozhlas Pardubice, Učitelství noviny, Radio Blaník

Generální partneři:

Hlavní partneři:

Střední partneři:

Partneři:

Marketingový partner:

Pořadatel:

Spoluvyhlašovatel:

Záštita:

